

Jacek Koronacki, Jan Mielniczuk, *Statystyka dla studentów kierunków technicznych i przyrodniczych*, WNT, Warszawa, 2001, stron 491, ISBN 83-204-2684-7.

Czytelnik polski otrzymał znakomicie napisany nowoczesny podręcznik podstawowego kursu statystyki. Autorzy adresują książkę przede wszystkim do studentów kierunków technicznych i przyrodniczych. Wydaje mi się, że może ona stanowić również podstawę bardzo interesującego wykładu wstępnego kursu statystyki na rozmaitych kierunkach szeroko rozumianej matematyki stosowanej.

Książka napisana jest bardzo przystępnie, z dużym polotem i entuzjazmem. Zawiera tylko minimalną ilość absolutnie niezbędnych rozważań formalnych. Lektura książki dostarcza wielu przekonujących motywacji do takiego a nie innego podejścia do rozwiązywania kolejnych problemów i sporo ostrzeżeń co do zakresu stosowalności omawianych metod wnioskowania. Książka jest bogato ilustrowana dobrze dobranymi i w większości przypadków bardzo ciekawymi przykładami. Czytając ją można się nie tylko nauczyć dużego fragmentu statystycznego rzemiosła, ale również nabrać przekonania, że warto się tego uczyć.

Książka zaczyna się od wstępnej analizy danych (przedstawienie graficzne, wskaźniki sumaryczne) i przechodzi potem gładko, poprzez wprowadzenie modelu probabilistycznego, do właściwego wnioskowania statystycznego przedstawionego w kolejnych siedmiu rozdziałach zatytułowanych: Wnioskowanie statystyczne, Analiza zależności zmiennych ilościowych, Analiza wariancji, Analiza danych jakościowych, Metody wyboru prób z populacji skończonej, Metoda Monte Carlo, Metody

rangowe. Każdy z rozdziałów oprócz materiału klasycznego zawiera sporo odniesień do metod nowoczesnej analizy danych i zwraca uwagę na konieczność pogłębionej analizy, możliwej dzięki dostępności pakietów statystycznych. Taka analiza jest również w książce prezentowana (z pominięciem szczegółowych opisów używanych procedur) i zalecana jako ćwiczenia w bogatym zbiorze zadań dołączonych do każdego rozdziału. Szczególnie cenne wydaje mi się włączenie w zakres podstawowego wykładu metod wyboru prób z populacji skończonej i wnioskowania na ich bazie o podstawowych parametrach populacji, wnikliwe przedstawienie analizy danych dyskretnych oraz bardzo przystępne i pouczające wyłożenie metody bootstrap.

Jeszcze raz chciałabym podkreślić, że książce bardzo jasno wypunktowuje się konieczność wielostronnego podejścia do omawianego materiału oraz zbadania różnych aspektów i uwarunkowań uzyskanych wyników. Pewien niedosyt w tym względzie pozostawia tylko rozdział o wykresach kwantylowych, gdzie praktyk musi wnioskować nie w takiej sekwencji jak omawiana w książce.

Całość materiału przedstawiona jest bardzo starannie. Jedynie uwagi o teście chi-kwadrat wydają się nie przystawać do aktualnego stanu wiedzy w tej materii. Te i inne pomniejsze uwagi przekazałam Autorom do ewentualnego rozważenia przed następnym wydaniem książki.

Teresa Ledwina